Ն. 4810 — 1881 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 10 ԲԷՆՃԵԼԻՄՊԻՀ — 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՕԼՍՖՐՕՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ԲԷՆՃԵԼԻՄՊԻՀ 22 — Ն. 4810

ՏԻԱԲԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէճիտ 10
Ալթը այ՝ " 5
Իլ " " 3

Թաշրալար իչին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ՝ " 5
Բոսթա իւճրէթի պիվէ այիա տիր

ԻԼԱՆԼԱՐ՝

Պիրինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի " " " 2 ղ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Ազգաւոր Էֆէմերիս

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլան սրրասընա գոնուլմասան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան իսմինէ եազըլըր
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնլիէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

١٢٤٧ ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ ١٠ — ١٢٤٩ ՍԷՖԷՐ ١ — 30 ՓԱՐԱ.

ԻԽԹԱՐ

Էսրարը Փարիսին 27 ինճի վէ 28 ինճի ճիւզիւ պու կիւն չըգմըշտը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 19 դեկտ.

Սէն-Բէթէրսպուրկտան Թայմս չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէտէ, Իմբէրաթօրա գարշը եէնի պիր սուլի գատտ քէշֆ օլունմուշ վէ պիր չօգ զապբթան թէվգէֆ օլունմուշ տուր։

Փարիս, 19 դեկտ.

Թունուստա վագը Իթալեա գանչէլէրեասընըն պաշ Թէրճէմանը Մ. Բէսթալոցցանը, սապգ Միսթադիլ զաղէթասը միւէլլիֆի Մ. Պօքօ վասէթասըյլա վէրիլէն պիր չօգ մէքթուպլարընը նէշր ու իլան իտիյօրլար։ Շու մէքթուպլարտան անլաշըլըրընա նէզարէն, Մ. Բէսթալոցցա, մէզքուր զաղէթանըն միւէսսիս վէ միւէլլիֆի (Թէշվիգ իտարէի) օլմուշ տուր. վէ շու Թէշվիգ տէ Ֆրանսա տէվլէթի ալէյհինտէ օլտուղու հալտէ, Իթալեա տէվլէթինին պունտան խապէրտար օլտուղու Թէպէյեուն իթմիշ տիր։

Լօնտրա, 19 դեկտ.

Պիր քէսմիւր մատէնի աթէշ ալարագ, բաթլամըշ, վէ բիվայէթէ նէզարէն, 180 քիշի Թէլէֆ օլմուշ տուր։

Նիւ-Եօրք, 20 դեկտ.

Նիւ-Եօրք-Հէրալտ զաղէթասընըն սահիպի Մ. Կօրտոն Պէնէթին ԴուԹպի շիմալէ Թէհարրիեաթ մագսէտիյէ իրսալ իթտիկի վէ 1877 տէն պէրու զայպ օլան ածանէթ» (1) նամ վաբոր, Թայֆէսինին պիւյիւք գըսմըյլա, վաբորու մէզքիւրու արամագտա օլան Ամէրիգալը մուհարբիէր (արայճը) Թարաֆընտան պուլունմուշ տուր։

Փարիս, 20 դեկտ.

Իհթիմալ տըր քի, Մ. Ռուսթան, Թունուսա, մահէլլի մէէմուրիէթի սապզասընա ավտէթ իտէճէք տիր։

(Էվվալը Հէրալտա մախսուս թէլէֆոֆ)

Հալէպ, 19 դեկտ.

Տիւն ինկիլիզ պէյլիք վաբորու Սիբէրկ իսկէնտէրունտան, Դըպրըզա միւթէվէճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Մութասարրըֆը ճէտիտ Հագգը պէյ պուրատա միւվասէլէթ իյլէտի. մէէմուրիէթինտէն տօլայը հէր քէս մէմնուն օլտու։

Ժանտարմալարա մախսուս օլան իւնիֆորմա իսթանպոլտան վիրուտ իթտիկինտէն, թէվզիինէ միւպաշէրէթ օլունաճագ տըր։

Պէրլին, 20 դեկտ.

Տիւն էօյլէտէն սոնրա, Ալի Նիզամի բաշա, իմբէրաթօր Թարաֆընտան, բէսմի միֆարէքէթի էտա իչուն գապուլ օլունտու։ Իմբէրաթօր հազրէթլէրի, Թիւրքիատա օլան խուսուսունու թէքրար իյլէտի։ Պու կիւն հէյեթի մէէմուրէ Վիէննատա միւթէվէճիհէն Պէրլինտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Լօնտրա, 20 դեկտ

Հիւքիւմէթ Թարաֆընտան նէշր օլունան պիր իլանամէ, գասընըզը ճէմիյեթինին զայրը մէշրու պիր ճէմիյեթ օլտուղունու պէէան իտիեօր։

Լօնտրա, 20 դեկտ.

Պու կիւնքի Թայմս, պէնտի մախսուսունտա, Մ. Պուրք վէ բէֆիքլէրի օլան մուրախասալը իլէ Պաղը Ալի պէյնինտէ գարարլաշընընը տիւնունու Օսմանիէ մէսէլէսինտէն պահս իլէ, Թիւրքիանըն Թէճէտտիւտ մալիէսինէ էն զիեատէ էհէմմիյէթի օլան գարարնամէյի մէզքիւրուն Զաթը հազրէթի Շէհրիեարինին իրատէյի սէնիէսիյլէ Թասդիգ օլունաճաղընա իսքեաթ օլմուշ տուր։

Թայմս տէեօր քի, շու գարարնամէ Ինկիլիզ տայինէրէ գաթա մուզիրը տէյիլ տիր, պախսուսուս քի խազինէյի Օսմանիյէնին հիչ պիր տէյնինէ պու գատար եիւքսէք ֆիեաթ Թագտիր օլունմամըշտըր։

Պէնտի մէզքիւր, Մ. Պուրքուն չու իշտէ ԹուԹտուղու մէսէլէքիթ գտիրիտուգ, անընը սայ ու իգտամըյլա Թիւրք քրէտիսինի (իթիֆար) արթըրմըշ վէ Տէվլէթի Օսմանիէսինին մտիեէսինին քէսպի Թէրագգը վէ Թէճէտտիւտինէ եէնի պիր եօլ աչըլմըշ օլտուղունու պէեան իլէ, խէթմի քէլամ իտիեօր։

Պէրլին, 21 դեկտ.

Ալի Նիզամ, բաշա վէ բիֆագաթընտա պուլունան մէմուրին տիւն Իսթանպոլա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտիր։ Ագիմէթինտէն էվվէլ, Բէշիտ պէյ բրէնս Պիսմարք իլէ ուզուն պիր միւլագաթտա պուլունտու։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ինկիլթէրրա տէվլէթի ֆէխիմէսի սէֆիրի գ օնթ Տիւֆրին ճէնապէրի, պու ագշամ սէֆարէթիանէսինտէ վիրիլէճէք պալօսա հազրը պուլունմագ իւզրէ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայոց հայրէթէրինէ տաւէթանամէյի մուխտուս կէօնտէրմիշէր տիր։

* *

Զարտանճաղ առաջնորդ վէքիլլիկնատէն մինֆասըլ Սարգիս վարդապետին եէրինէ Արժ. Պօղոս վարդապետ Նախանեան մահէլլի մէզքիւր առաջնորդ վէքիլի նասպ ու թայեին օլունմուշ տուր։

* *

Էրմէնի Դարթօլիք բաթրիգի բիւթպէթլու Ազարիան էֆէնտի ճէնապէրի, էվվէլքի կիւն Խասքէօյտէ Ամեն. Ներսէս Ս. Պատրիարք Հայոց հազրէթլէրինին խանէլէրինէ կիտէրէք, պիր միւլագաթ իթմիշէր տիր։

* *

Մա էլ մէմնունիյէտ իշիթտիկիմիզէ նէզարէն, Միացեալ ընկերութիւնքար, Ատանա մէքթէպլէրինէ Ֆրանսըզճա, Օսմանլըճա վէ Էրմէնիճէ տէրսլէրի իչուն, պէշ նէֆէր մուալլիմի իյլավէ խարպ, պու խուսուսատա լազըմ կէլէն քիթապ վէ խարիթա, վէ նէզարիք մէքթէպէ միւթասալլիգ պուլունան սայիր շէյլէրի տախի կէօնտէրմիշէր տիր։

Քէզարիք, Ատանա մէքթէպլէրի մէէմուրլարընտան օլուպ, վէ մէքթէպլէրինին իսլահաթ զամանընտա, պիր այտան պէրու Տէրսատատէթէ կէլմիշ օլտուղունու կէչէնլէրտէ եազարզըմըզ Շաւարշ-Ցարութիւն էֆէնտի Եսայեանընը, մէզքիւր մէքթէպլէրէ անօրէն դատատու, վէ միւթէվէճա Սանտալճեան Գրիգոր էֆէնտի եէրինէ տախի, ընդհանուր Կիլիկիա մէքթէպլէրի տէտուչու Թայեին զրլընաճաղը սէօյլէնմէքտէ տիր։

Ատանա կիւպի պիր մահէլլատէ, ըէք նիզամընտա մէքթէպլէր պուլունմամասը, զիեատէսիյլէ չայեանը թէէսուֆ օլտուղունտան, ումարըզ քի, արթըզ պունտան սոնրա, մահէլլի մէզքուր էհալիսի քէնտի շան վէ սէրվէթինէ չէսպան տուրէթտէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եսայեան Շաւարշ էֆէնտի հագգընտա, ազ վագքթտան պիւյիւք սէմէրէ վէ թէպտատիմ իսլրազ իտէպիլէճէկինէ տայիր, պիւյիւք իւմիտիմիզ վար տըր։

* *

Նու սթիտէքի մէսէրլէթի ումմուեէյի պատի օլուճագ հատիսէյի միհիմմէ, Փարաս Հայաստանինին սոն նիւմէրասընտա կէօրիւլմիշ օլուպ, էրզապը սէրվէթիմիզէ պիր իպրէթի հասէնէ օրմագ իւզրէ, մա էլ իֆթիխար նազլը ատհիֆէ լյէսիք։

ՆՈՒԷՐ ԿԱՏԱՐԻՆԷԻ ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ ԼԱԶԱՐԵԱՆՑ

Հանդիսիս ներկայ ամի Բ. տեսրին մէջ ցաւով սրտի յիշեցինք Վեհաղն Տիկին Կատարինէ Մանուէլեան Լազարեանցի մահը և ապագրեցինք նորա գեղեցիկ կենդանագրը։ Այսօր պարտք ենք համարում ծանուցանել՝ թէ հանգուցեալ Վեհաղն Տիկնոջ կտակաւ թողուց Լազարեան Ճեմարանին՝ 40 հազար ռուբլի, Պետերբուրգայ Հայոց եկեղեցեաց՝ 20 հազար ռուբլի, և վերջապէս Մոսկովու Հայոց եկեղեցեաց՝ 10 հազար ռուբլի, որ ընդամենն լինի 70 հազար ռուբլի կամ 280 հազար ֆրանկ։ Այսպիսի մեծ նուիրաբերութիւնք, որ պիտի գործածուի յօգուտ Հայ մանկանց, կրկին ապացուցանում է Լազարեան Տոհմի առատաձեռնութիւնը և նոցա խնամքը, որ հանապազ ունեցել են մեր ազգի վերայ։

ՏԱԼԻԼԻՔՆԵՐ

Պու կիւնքի ճէրիտէի հավատիս քէնտի խիւրատասընտա պէր վէճհի տիր եազըեօր։

Անատօլու իսլահաթ իշին ֆիքրիմիզի այրուճա առէմիեան իյլէտիկիմիզէն նոյի, պու պատատ թէքրար պէեանէ հաճէթ կէօրէմէեօրուզ։

Վէ պիր ազ աչաղատան.

Ռուսիա, Անատօլուտան մուհաճիրլիք իսէն Ռումլարը, Գարսթարաֆընտա խաքեան իյլէմէքտէ օրմաք նազարէ ալընը, վէ Անատօլու իշերիսինէ գոնուօլալար թայեինի բիվանէթի տախի, էհէմմիյէթլէ կէօրիւլիր իսէ, պու սէոզիմիզնէն հալի վէ ասայիշէ խըզմէթը ֆիիլի նազար իլէ թէլագգի օլաճաղընտա շիբհէ վէ թէրէատիւտ օլունմամըշ։

Հաճէթ շէրիֆտէն ավտէթ իտէճէք օլան գաֆիլէ վէ քեարվանպար գարանթինա պէրլէթիրիլմէք իւզէրէ Սուրիատա հէր տիւրլու թէտտպիր իթթիխաղ օլունմուշ վէ պունլարընը նէզարէթի ումումիյէսինէ մէէմուր օլան հէյեէթի սրհիհէ Եամը շէրիֆէ միւվասէլէթ իթմիշ օլտուղու կիպի, Հալէպտէն մէէմուրէն կիտէն սէր թապիպ Գոչինի տախի Եամա կէլիպ, իսէրիեէ տօղրու կիթմիշ տիր։

Եամտան եազըլըրընա կէօրէ, մէմլէքէթին թանզիֆի հէր վագքթտան զիեատէ շիմտի էնզարը տիդգաթը ճէլպ իթմէքտէ օլուպ, տէվայիրի պէլէտիեէ հասրէն թանզիֆաթա էհէմմիյէթի վիրմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Ասհապը ճիւրմ ու ճինայէթտէն օլուպ, մէմլէքի տէվլէթի Ալիեէտէն Իթալեաեա վէ Իթալեատան մէմալիքի տէվլէթի Ալիեէեէ ֆիրար իտէճէք օլանլարըն իեատէսի զըմնընտա Պապը Ալի իլէ Իթալիատան ֆարէթխանէսի պէյնինտէ միւզաքերատ ճէրեան իթմէկէ պաշլամըշ տըր։

Էվվէլրի կիւն Մէարիֆ նազարը Ալի Ֆուատ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի, Գարաուսման բաշա մէքթէպի ռիւշտիյէսինէ կիտէրէք, միւտերրիսան վէ թալէպէկեանը իրմ ու էտէպ թէշվիգ պուեուրմուշլար տըր։

Տային վէքիլլէրի իլէ իթթիխաղ օլունան գարարը Իրատէյի Սենիյեէսի էվվէլքի ագշամ սուտուր իթմիշ, վէ արթըգ մասլահաթը մէզքուրէ թէմամէն ըէսրատէյի խիթամ օլմուշ տուր։

Տային վէքիլլէրինէ պիր մուքէմմէլ զիյաֆէթ քէշլատէ պուլլուլաճաղը մէսմու տուր։

Ահմէտ Վէֆիկ բաշա հազրէթլէրի, էվվէլքի կիւն տախի սէրաեը հիւմմաեունա տավէթ օլունմուշտուր։

Մքսրրատան եազըլըրընա նէզարէն, Խրաիվ հազրէթլէրի ռայը ճէլտիրին իլք կիւնլէրինտէ, Իսթանպոլա կէլէճէք իմիշ։

Շուրայը տէվլէթ ազասընտան Լութֆի էֆէնտիյէ, Բուսէյի Դազասքէրլիկի բաեէսի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Շէհիր էմանէթի էվրագ միւտիրլիկի ըսթպէյի սանիյէ սընըֆը սանիսիյլէ Իզզէթ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Պիր գաշ կիւնտէն պէրու էվգաֆ նազարը Սուպհի բաշա հազրէթլէրի նամիզատ պուլունուգլարընտան, մագամլարընա կէլէմէմէքտէ իմիշլէր։

Ֆարը խաթիպարընա նէզարէն, Մ. Ժորժ Զարիֆինին հալի իյիլէշմէքտէ վէ շու իյիլիկին տէվամ իտէճէկինի աթըպպա թէկէմին իթմէքտէ իմիշլէր։

Ռուսիա իմբէրաթօրու Վէլի Ռիզա բաշաեա Սենթ-Աննա նիշանընընը պիւյիւք գօրամանուն իհսան էյլէմիշ տիր։

Սու գըսէթի Տէրսատատէթտէ կիւնտէն կիւնէ արթմագտա օլուպ, պու պապատ պիր թէտպիր պուլունմասը միւհիմմ վէ միւգթազի օլտուղունու իխթար իտէրիզ։ Հաթթա ալաբզըմըզ մուլիմանը սահիհէեէ կէօրէ, պէնտլէրտէ պէշ ալթը կիւնլիւք սու անճաղ գալմըշ տըր։ Պու հալ էն զիեատէ նազարը արդգաթը ճէլպ իտէճէք պիր հալի էսէֆ իշթիմալ օլտուղունտան, պու պապատ սայիր քեաֆիֆէյի մէհամմը ումուրա թէրճիհէն պիր թէտպիր պուլունմասը, զայէթ լազըմ տըր։

(Վ.-ԷԸՌ)

Տաեին վէքիլլէրինէ տիւն ախշամ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ սպույրուլմուշ տուր։

Գանդաեի Օսմանի տիրէքթօրու միւսիւ Ֆոթէր, պու ախշամ տաեինէր վէքիլլէրինէ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ իյլէեէճէք տիր։

Թէշքիլ իտէճէք տայինէր մէճլիսի աղալարընընը, պիր այտան էվվէլ թայեին օլունաճագլարը իւմիտ օլունմասը։ Հէր հալտէ մէճլիսի մէզքուր, մարտան էվվէլ իշէ պաշլաեաճագ տըր։ Ինկիլթէրրա սէֆարէթինտէ միւհիմմէյլէ թէմենիզ մահքէմէսի ազայի սապզասընտան Մ. Հօրմըրքն, մէզքուրէ ազա թայեինի էլան միւզաքէրէ օլունմամըշ տըր։

Աթինա սէֆարէթի պաշ քեաթիպի իզզէթլու Մինիր պէյ էֆէնտի, պու քէրրէ Տէրսիեէեէ միւվասալէթ իթմիշ տիր։

Պիւյիւք ատատա պիր վէլիյմէ ճէմիյեթինտէ սալօնտա ասըլը պուլունան պիր կաղ լամզասը տիւշէրէք, պիր գասընընը բուպալարը թուԹուշմուշ, վէ էպպիտ քեամիլէն եանմըշ օլտուղունտան, մէզպուրէ իրթէսի կիւն Պէյօղլունա նազլ իտիլմիշ իսէ տէ, տէրհալ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Տէրիսատատէթտէ պուլունան եունան սէֆարէթի թէրճէմանլարընտան օլուպ, գրալընը տախիրէն իթտիկի տէվրատէ, մահէթինտէ պուլունան Մ. Տրաբօրուլօս վէ Անթիբաս Տէրիսատատէթտէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Մէքթէպի թըպպիեէյի միւքիեէնին առէմի ինթիզամը իչին իտիլմէքտէ օլան թէշէբբիեաթը թահգիգ իչին, Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիսէսի թարաֆընտան պիր գօմիսիոնու մախսուս իզամ օլունաճաղընը ճէրիտէյի Հավատիս եազըեօր։

Էվվէլիսի բազար իրթէսի կիւնիւ Գահրիյէ նազարը բաշա հազրէթլէրի իւմէրայը պահրիյէ հազրը վէ տասքիրի Շահանէ սաֆպէսթէյի սէլամ օլտուղլարը հալտէ, պիր խայը զէմանտան պէրու եաբըլմագտա օլան զըրհը Ֆըրգաթինի հիւմաեունուն նամը հազրէթի Բատիշահիյէ թէսմիյէ ըէսմի իճրա իտիլմիշ տիր։

Թրապիզոնտա թագ օլունան Բոնթ էօքզէն նամ Ռումճա զաղէթա տէեօր քի, Պաթումա հիճրէթ իսէն ֆամիլիասարտա իչ վէֆիյաթ վուգուսունի կէչէնտէ եազմըշ իտիք, էն սոն խապէրլէրէ կէօրէ, եէվմի 22 չօճուգ վէ 11–20 նուֆուսու պալմէզ հէլագ օլմագտա իմիշ։

Պու խապէրլէրէ բազմէն, էն սոն Ռուսիա վաբօրլարբ.յա Պաթումա եէնիտէն պիր թագըմ մուհաճիրլէր կէլմիշլէր տիր։ Պու մուհաճիրլէրին քէնտի մահվարընը ինթահ իսէն պու հարէքէթլէրինին սէպէպի պիզճէ մէճհուլ տուր։ Զիրա էմանարընընը հէլագքընը իշիթտիքլէրի հալտէ եինէ քէնտի իտարարընը (ճախորդութիւն) իխթիյար վէ մուհաճէրէթ ֆէլագէթինի թէզելտ իտիեօրլար։»

Լէվանթ Հէրալտըն գավլինճէ, Անատօլունուն Գարատէնիզ սէվահիլինտէ սաքին խրիսթիեան քէօյլիլերի Թբրհալաեա հիճրէթէ ինհիմագ կէօսթէրիեօրլար իմիշ։

Խասսա օրտուլու հիւմաեունուն թէշքիլաթ վէ թէնսիգաթը խիթամ պուլտուղունու ճէրիտէյի Հավատիս եազըեօր։

Սէրվէր բաշա հազրէթլէրի նամիզաճ օլտուգլարընտան, թազմիմ

նաթ գօմիսիօնու էվվէլքի կիւն իճ-թիմա իտէմէմիշ տիր։

—

Ինկիլիզ տայինլէր վէքիլի Մ. Գուրդ, ճիւմաա կիւնիւ Լօնտրատա միւթէվէճճիհէն, Պրէնտիզի թա-բիւդիլէ հարէքէթ իտէճէք իմիշ։

—

Ազագ տէնիզինին տօնտուղու վէ Հօճա–պէյտ ղաեէթ չիտէթլի սօղուգ օլտուղու թէլէկրաֆ հաւա-տիսինտէն տիր։

—

Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հագ-րէթլէրի, էվվէլքի կիւն Պապը Ալի-եէ կիտէրէք, Խարիճիեէ նազիրը Ասիմ բաշա վէ միւսթէշար Արթին էֆէնտի հազարաթըյա միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—

Գալաթա պանքէրլէրինին մոթ-լուպլարը մուգապիլինտէ իթա օ-լունաճագ թահվիլաթը միւմթազ-եէ տայիր միւսթագիլէն պիր գէթա իրատէյի Մէնիյեէ շէրէֆթաալիւգ իտէճէկի մէրվի օլտուղունու Լէ-վանթ եաղեաօր։

—

Մէղքիւր ղաղէթանին պէյանը-նա նէզարէն, տէվլէթի Ալիյէ Անա-տօլու իսլահաթընա ճիտատէն թէ-շէպպիւս իյլէմէկէ դարար վիրիպ, Ահմէտ Վէֆիգ բաշա հաղրէթլէրի-նին սուրէթի մախսուսէտէ, Իսթան-պօլա տավէթ օլունմասը, սայիր վի-լաեաթա պիր նիւմունէ օլմադ իւղ-րէ, Գրուսատա իճրայը իսլահաթա միւպաշէրէթ նիյէթիյլէ իմիշ։

—

Անատօլու գօմիսէրի սապէդ Ա-պէտին բաշա հաղրէթլէրինինէֆի իյլէտիկի Քիւրալէրտէն պիր թա-գրմարը Ալիյէ նէզարէթի ճէլիլէ-սինէ արղեհալար թագտիմ իտէ-րէք, քէնալէրինին զարար ու զի-եան տավա իթտիքլէրի վէ պիղայ-րը հագգ մահպուս օլտուգլարընը իսթիտա իյլէտիքլէրի իշիտիմիշտիր։

ՄԱԼԻԵԷ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Տային վէքիլէրիյլէ Օսմանլը մու-ռախասարը պէյինինտէ դարարկիր օլան դարարնամէտէն պագիյեէ

1 վէ 2 վէ 8 զէյլէրտէ թայեին օ-լունան վարիտաթ իլէ 5 վէ 6 զէյլ-էրտէ, թիւթիւն ռէսմի իչին պէ-չինճի վէ ալթընճը զէյլէրտէ միւն-տէրիճ վարիտաթ էլհալէթ ու հա-զիհի մէվճուտ օլան դավանիյի վէ նիզամնամէ իւզէրինէ թահսիլ օլու-նաճագ, վէ 3 վէ 4 նիւմէրօլու զէյ-լէրտէ միւնտէրիճ վարիտաթ տախի պու պապտէ մուախարէն վիրիլէ-ճէք դարարլար իւզէրինէ թահսիլ իտիլէճէք տիր։

Մա մաֆիհ մէճլիսի իտարէ, շիմ-տիքի հալտէ, մէվճուտ օլան ին-հիսարլար ուսուլինին վէ եախօտ մատտէյի սապէդտա, էվվէլա վէ սանիէն իլէ մուհարբէր, թիւթիւն վէրկիսինէ, վէ խամիսէն վէ սատ-սէն թիւթիւն էօշրիւ —պու պապ-տէ մէրի իւլ իճրա օլան դավանիյի վէ նիզամաթըն տայիրէյի ահ.քեամը խարիճինէ չըգմամագ, վէ թէպա-այի Շահանէեէ եէնի վէրկիյէր թահ-միլ իթմէմէք շարթըյա— թատի-լաթ վէ իսլահաթ իճրա իտէպիլիր։

Մէղքիւր ինհիսարլար ուսուլինտէ վէ եախօտ մատտէյի սապէդէն, սալիսէն վէ բապիէն վէ սամինէն իլէ մուհարբէր օլան ֆըգրալարընտա մէղքիւր վարիտաթտան մատտա, ասհապը մահմուպա թախսիս օլու-նան վարիտաթ իչին իթթիխաղ օլու-նաճագ թատիլաթ վէ իսլահաթ, հիւքիւմէթի Մէնիյեէ իլէ մէճլիսի իտարէ պէյինինտէ էվվէլքանն հասըլ օլաճագ իմիլաֆ իւզէրինէ իճրա օլունաճագ տըր։

Քէղալիք մատտէի սապէդտա, սալիսէն վէ բապիէն վէ սամինէն իլէ մուհարբէր օլան վարիտաթտան մատտա, թարիֆալար վէ սայիր նի-զամաթըն թատիլ վէ եա իսլահ, հիւքիւմէթի Մէնիյեէ իլէ մէճլիսի իտարէ պէյինինտէ պիր իթթիհա-տըն հուսուլինէ միւթէվաղքֆ տըր։

Հիւքիւմէթի Մէնիյեէ, մէճլիսի իտարէ թարաֆընտան թէպլիղ օլու-նաճագ թատիլաթ վէ իսլահաթը, նիհայէթ ալթը մահ զարֆընտա դապուլ վէ եա ատէմի դապուլինի, մէճլիսի մէղքիւրէ պէեան իյլէեէ-ճէկինի թէահիւտ իյլէր։ Քէղալիք, բիւսուսմը սիթթէ իտարէսի թարա-ֆընտան բօլ հաղղընտա իտիկէն թէքլիֆ իւզէրինէ սէրիան պիր ճէ-վապ վիրէճէք տիր։

Թիւթիւն վէ թուղ ինհիսարլա-րընա կէլինճէ, թիւթիւն վէ թու-ղուն վարիտաթը, ինհիսար ուսու-լինճէ իտարէ օլունմասընա, վէ եա-ղարընտա իթիլաֆ հասըլ օլուսու-ղու։

զիքր օլունան, վէ աթիտէ միւնտէ-րիճ պուլունան թաֆսիլաթը մաս-լահաթտան մատտասընա, հիւքիւ-մէթի Մէնիյեէ էսասէն մուխալիֆէթ իթմէեէճէք տիր։

Էկէր հիւքիւմէթի Մէնիյեէ, էօշր վէ սէյտի մահի վէ եախօտ ատհա-պը մահլուպաթա թախսիս օլունան միւսքիրաթ ըէսմինի իլղա իթմէք իստէր իսէ, ֆ վարիտաթա միւվազի օլաճագ վարիտաթ կէօսթէրմէքլէ, վէ մէճլիսի իտարէնին էքսէրիեէթի մութլաղա արասընա իլղա իտէպի-լէճէք տիր։

Իլղա իտիլէճէք վարիտաթըն կէօս-թէրիլմիշ օլմասը միւհթէմէլ օլան ֆաղլա տախի, դարչրլըգ կէօսթէ-րիլէճէք վարիտաթըն թայեինի միդ-տարընճա նազարը տիդդաթա ալը-նաճագ տըր։

Մուդապէլէթէն եէնիտէն կէօս-թէրիլէճէք վարիտաթըն իտարէսի, ահիտէ տէնիլտիկի վէճհ իւզրէ, մէճլիսի իտարէեէ հէվալէ օլունա-ճագ տըր։

Ֆօդուզունճու մատտէտէ մու-հարբէր օլուպ թէնգիս իտիլմիշ օ-լան թախսիսատը սէնէվիսինտէ . . . թարիխի մէրպութ մուգավէլէտէ մուհարբէր ան պիրինճի մատտէ իմ-թիեազը թահվիլաթ։

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Ֆօդուզունճու մատտէտէ մու-հարբէր օլան վարիտաթը ատֆիեէ . . . թարիխինտէքի մէրպութ մուգավէ-լէնամէ մուճիպինճէ թախսիս օլու-նաճագ միգտարը սէնէվիսինտէն մատտասը, հէր սէնէ 1882 սէնէսի քեանունի ատնինին իպթիտասընա-տան իթիպարէն, քեամիլէն 1 վէ 13 իյլուլ, վէ 1/13 մարտտա տիւեունը ումումիեէնին ֆայիդ վէ ըէս իւլ մալինէ թախսիս օլունաճագ տըր։

Պիրինճի թէէահիւէ, 1882 սէնէյի միլատիեէսի իյլուլուն պիրինճի կիւ-նինտէն (13 ալաֆը.) իճրա օլունա-ճագ, վէ վիրիլէճէք ֆայիդ վէ ըէս իւլ մալ սէքիզ այլէգ օլաճագ տըր։

Ֆայիդ վէ ըէս իւլ մալ, դայտը իճ-րա օլունմաշ օլան թահվիլաթի իւ-զէրինէ հիսապ իտիլէճէք տիր։

Բուամլի տէմիր եօլ թահվիլաթընա այիտ օլան հիսսէ . . . մատտէ տհ-քեամը իւզրէ իճրա օլունաճագ տըր։

Գուրատա չըգմըշ օլան նիւմէրօ-լար իլէ գուրօնլարընը պէտէլի, էվ-լօբատտա պու պապտէ թէահիւտ տան պաղլարընընտա տավէթ իտէ-պիլէճէք էքլէրինին տախի սէյյէտիլէր։

Ֆէրատասը կիւնիւ, կիճէնին սատի սէքիզինտէ, Վարիեէթէ թէահրօ-սու խընճախընճ տօլմուշ իտի։

«Թէքմիլ Փարիս» թատրի մու-ճիպինճէ, ղաղէթաճըլար, զէնկին-լէր, էհլի սէֆարար հօվարտարար, ազամէթի գիւպլէր ազալարը, մօ-տաճը գատընլար, հօվարտա գա-ըրլար, գօմէեաճը գըղլար վէ գա-ըրլար, օլ կիճէ, իլք տէֆտ օյնա-նաճագ օլան Միրլիթօն Ֆիապօլիք նամ թօհաֆ պիր օեունտա հաղը պուլունմագ իւզրէ կէլմիշ իտիլէր։

Մէղքիւր օեուն բէք էյլէնճէլի օլուպ, թէահրօ բէք կիւզէլ ատնա-թըլմըշ, իտի, վէ օեուն տախի բէք լաեբղը սուբէթտէ իճրա իտիլի։

Մէղքիւր օեունտա, դայէթլէ սէյրէք վէ ինճէ դումաշտան մա-մուլ օլուպտա, վիճուալէրինի կէօս-թէրէրէք, կէօզէրի ճէլպ իտէր էլ-պիսէլէր կիյինմիշ բէք չօգ վէ սէչ-մէ օեունճու գարբլար պուլունմագ-տա իտի։

Պու սէպէպտէն նաշի, սէքիզ կիւնէն պէրու, մէղքիւր թէահ-բօնուն էն տաի եէրլէրինին պիլէթ-լերի պիլէ պահաեա չըգարագ, ֆա-հիշ ֆիեեաթլա սաթըլմագտա իտի։

Թէահրօնուն չէնաը եաղընընտա վէ ալի դաթտա, պէշ ալթը դօլթուղու պիր լօճա, հէնուզ պօշ պուլունմագտա իտի։

Օգթավ Բիշար իլէ Լամպէր Մա-սոլ միւզիդաճըլար արդասընտա օ-լուպ, վէ մէղքիւր լօճաեա բէք եաղընտա պուլունմագտա իտիլէր։

Բէրտէ աչըմադան չալընան միւ-զիգա, խայլի վագքիտան պէրու չալընըպ պիթմիշ օլուգտան պաշ-գա, պիսիլ ֆասըլտան էվվէլ ոյ-նանըլան պիր ֆասըլտա պիթմէք իւզրէ իտի. —Միւզիդաճըլար քէն-տի եէրլէրինէ տեօնմէքտէ իտիլէր։

Պիր պիսիլ արը դօվանընտա կէօրիլէն սէս մագամինտա զուհու-րա կէլմէքտէ օլան պիր սէստէն, հէր քէսին, խուռուսի պիր մատ-տէ հաղգընտա, պիր պիրիյլէ գօ-նուշմագտէ օլմասը անլաշըլմադտէ իտի։

Թէահրօ աերունինտէ, հէր թա-ռաֆտա, թուճտան գըղլարընը պահ-սը կէչմէքտէ իտի։

Հէր քէս պիր պիրինէ,

—Կէլէճէքլէ՞ր մի, տէյի սիւալ իթմէքտէ իտիլէր։

—Կէլէճէքլերի շիւբհէսիզ տիր, —տէյի ճէվապ վիրմէքտէ իտիլէր։

—Չինքի մէրգում կէնճ նապագ, *** պանքէրին քէնտի մաշուգասը իչին թութմուշ օլաուղու պիր լօ-ճաեը, ալթը պին ֆրանգ վիրէրէք էլտէ իյլէմիշ տիր։

—Պէսպէյլի մէղքիւր լօճա, չէ-նանընն սաղ թարաֆընտա քի լօճա օլմալը տըր։

— Շիւբհէսիզ, չինքի, օնտան պաշգա պօշ պիր եէր գալմամըշտը։

Բէրտէ աչըմադան թօդմաղը վուրուլմագտա օլուպ . . . —վէ մի-զիգա պաշ ուսթասը տախի քէնտի քէմանը եաեէնը եօգտրը գալար-բարագ, միզիդաեա հաղբրլան-մագտա իտի։

Մէղքիւր պիր լօճա, հալէա պօշ պուլունմագտա իտի։

62

Օգթավ իլէ Լամպէր աեագտա տուրարագ, վէ արդալարընը չէ-նաեա չէվիրէրէք, տուրպինէր իլէ մէղքիւր լօճաեա պագմագտա ի-տիլէր։

Լամպէր էլիյէ, եէր կէօսթէրի-ճինին եէնի կէթիրտիկի իքի տէ-լիգանլարը կէօրտիւքտէ, մէրգու-մանէ սէլամ վիրտի։

—Ա՛, —տէտի Օգթավ, —Մար-սիալ Տերէյ–գատէ ժօրժ տուր, պօրտա տէլալը չէրիքի տիր, վէ եանընտաքի տէ քէնտի պիրատէրի Լէօրօլ տուր . . . —պունլար հիչ պիր օեունուն իլք տէֆտասընը պօշա կէ-չիրմէղլէր . . .

Մէրգուման տէլիգանլարը, մէր-գուման ղաղէթաճը իլէ թէահրօ միւէլլիֆի պուլունան իքի արգա-տաշլարընը արգա սըրասընտա պու-լունան դօլթուղլարա, սըդըշա սը-դըշա կիտիպ վասըլ օլտուլար։

Մարսիալը պիսիլ օղլու, եանի ժօրժ Տերէյ, երիկրմի պէշ եաշընտա իտի։

Մէրգում հէր ճիհէթլէ տիլպէր պիր տէլիգանլը իտի։

Մէրգում գաթէն էամէր վէ տալ-ղալը բարլագ ուաշլարա մալիք օլուպ, վէ սիմասը իսէ սօլկունճա իտի, վէ էշքեաղը բէք թէնասիպինտէ օ-տուղու հալտէ, իքի թարաֆը եա-նագլարընը տախի, իբէքմարի ֆա-վօրի սագալլարը դաբաթմագտա իտիլէր։

Աթվար ու էվզաը բէք իլէրուտէ օլտուղու կիպի, սիւս վէ տարաթընտա սատէճէ օլտուղունտան, շուրասը չէօյլէ տիր տէյէրէք գուսուր պու-լաճագ հիչ պիր հալի վէ հիչ պիր եէրի պուլունմագտա տէյլ իտի։

Մէրգումանն պիրատէրի Լէօրօլ տախի, հէնուզ ան տօգուզ եիկիր-մի չաղլարընտա օլուպ, քէղալիք սօլկուն չէհրէլի, սարը սաչը վէ մահ կէօզիս տիլկէր պիր տէլիգանը իտի. —Մէրգումանն ինճէ ինճէ պը-եըգլարը հէնուզ պիսիլմէքտէ օ-տուգլարընտան, պիրաղ զիեատէճէ գատըն սիմասընա պէնդէմէքտէ օ-լան սիմասընա, պիր էրքէքլիք է-սէրի վիրմէքտէ իտիլէր։

Մէրգում տախի պիսիլ պի-րատէրի կիպի, բէք կիւզէլ վէ բէք կուսիմօլու սուրէթտէ կէյնիմիշ իտի։

Ղունլար քէնտի տօսթլարընը էլ-լէրինի թուխարագ սէլամլաշըրլար։

Ա՛յնի վագքտա, ֆագաթ պուն-լարը գարչը թարաֆընտա օլտուղու հալտէ, Ժան Բրնօ իլէ տօգթօր Ժօս-լէնին կիտիպ քէնտի գօլթուգլա-րընա օթուրտուգլարը կէօրիւլտիւ։

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՉԼԱՐ

յիւք իճրաաթլարա իլավէթէն սէ-քիզինճի պիր հիքմէթ սաեըլըպ, վէ մէրգումէ գըղլար իչին տախի պաղ-լարը ատֆիօնտան սէրհօշ օլուպտա, խէեալի ճէննէթլէրտէ կէօրտիւքլէ-րի մէլէքլերէ վէ ալթունլարա մի-շապկի պիր հալտէ պուլունմագտէ տիրլէր տէնիլսէ ճայիղտիր. հէյլէ Լիօ-նէլ Վարթը իլէ մէրգումէ քէնտի եէկէնլէրինին սէյլէմէքտէ օլտուգ-լարը օն օնիքի լիսանը պիր թարաֆ իտէլիմ, էն ազը եիւղէրճէ միլեօն նագտէն ագճէկլերի պուլունտուգ-տան պաշգա, հիսապսըզ ալթուն մատէնլէրինէ վէ էլմասլարա տախի մալիք պուլունմագտա տըրլար. վէ զարիպ եէրլիտէ շուրասը տըր քի, պունլար պու գատար սերվէթէ մա-լիք պուլունտուգլարը հալտէ պի-լէ, բէք ինսանա եագընը, բէք չի-րինթագ, վէ ատէթա սայիր ինսան-լար կիպի քիպիրսիզ կէնճլեր տիր-լէր. վէյհասըլ, եարբն ագշամ, Վարիեէթէտէ, պին ֆրանգ վիրէ-բէք թութաճագլարը պիր լօճատա կէօրիւլէճէքլեր տիր։

Ռիչար իլէ Մասոլ, իլավէթէն, Մէնթ–Ուէն քէօշկիւնիւն, եաղընտա, ատէթա պիր բարլագ դիյնէթ-լեր վէ ղիեաֆէթլեր մերքէղի օլա-ճաղընը, —վէ քէնտի տօսթլարը սայէսինտէ, —օլ սէրքլը աղալարընտան պաղըլարընընտա տավէթ իտէ-պիլէճէք էքլերինին տախի սէյյէտիլէր։

* * *

Ֆէրատասը կիւնիւ, կիճէնին սատի սէքիզինտէ, Վարիեէթէ թէահրօ-սու խընճախընճ տօլմուշ իտի։

«Թէքմիլ Փարիս» թատրի մու-ճիպինճէ, ղաղէթաճըլար, զէնկին-լէր, էհլի սէֆարար հօվարտարար, ազամէթի գիւպլէր ազալարը, մօ-տաճը գատընլար, հօվարտա գա-ըրլար, գօմէեաճը գըղլար վէ գա-ըրլար, օլ կիճէ, իլք տէֆտ օյնա-նաճագ օլան Միրլիթօն Ֆիապօլիք նամ թօհաֆ պիր օեունտա հաղը պուլունմագ իւզրէ կէլմիշ իտիլէր։

Մէղքիւր օեուն բէք էյլէնճէլի օլուպ, թէահրօ բէք կիւզէլ ատնա-թըլմըշ, իտի, վէ օեուն տախի բէք լաեբղը սուբէթտէ իճրա իտիլի։

Մէղքիւր օեունտա, դայէթլէ սէյրէք վէ ինճէ դումաշտան մա-մուլ օլուպտա, վիճուալէրինի կէօս-թէրէրէք, կէօզէրի ճէլպ իտէր էլ-պիսէլէր կիյինմիշ բէք չօգ վէ սէչ-մէ օեունճու գարբլար պուլունմագ-տա իտի։

Պու սէպէպտէն նաշի, սէքիզ կիւնէն պէրու, մէղքիւր թէահ-բօնուն էն տաի եէրլէրինին պիլէթ-լերի պիլէ պահաեա չըգարագ, ֆա-հիշ ֆիեեաթլա սաթըլմագտա իտի։

Թէահրօնուն չէնաը եաղընընտա վէ ալի դաթտա, պէշ ալթը դօլթուղու պիր լօճա, հէնուզ պօշ պուլունմագտա իտի։

Օգթավ Բիշար իլէ Լամպէր Մա-սոլ միւզիդաճըլար արդասընտա օ-լուպ, վէ մէղքիւր լօճաեա բէք եաղընտա պուլունմագտա իտիլէր։

Բէրտէ աչըմադան չալընան միւ-զիգա, խայլի վագքիտան պէրու չալընըպ պիթմիշ օլուգտան պաշ-գա, պիսիլ ֆասըլտան էվվէլ ոյ-նանըլան պիր ֆասըլտա պիթմէք իւզրէ իտի. —Միւզիդաճըլար քէն-տի եէրլէրինէ տեօնմէքտէ իտիլէր։

Պիր պիսիլ արը դօվանընտա կէօրիլէն սէս մագամինտա զուհու-րա կէլմէքտէ օլան պիր սէստէն, հէր քէսին, խուռուսի պիր մատ-տէ հաղգընտա, պիր պիրիյլէ գօ-նուշմագտէ օլմասը անլաշըլմադտէ իտի։

Թէահրօ աերունինտէ, հէր թա-ռաֆտա, թուճտան գըղլարընը պահ-սը կէչմէքտէ իտի։

Հէր քէս պիր պիրինէ,

—Կէլէճէքլէ՞ր մի, տէյի սիւալ իթմէքտէ իտիլէր։

—Կէլէճէքլերի շիւբհէսիզ տիր, —տէյի ճէվապ վիրմէքտէ իտիլէր։

—Չինքի մէրգում կէնճ նապագ, *** պանքէրին քէնտի մաշուգասը իչին թութմուշ օլաուղու պիր լօ-ճաեը, ալթը պին ֆրանգ վիրէրէք էլտէ իյլէմիշ տիր։

—Պէսպէյլի մէղքիւր լօճա, չէ-նանընն սաղ թարաֆընտա քի լօճա օլմալը տըր։

— Շիւբհէսիզ, չինքի, օնտան պաշգա պօշ պիր եէր գալմամըշտը։

Բէրտէ աչըմադան թօդմաղը վուրուլմագտա օլուպ . . . —վէ մի-զիգա պաշ ուսթասը տախի քէնտի քէմանը եաեէնը եօգտրը գալար-բարագ, միզիդաեա հաղբրլան-մագտա իտի։

Մէղքիւր պիր լօճա, հալէա պօշ պուլունմագտա իտի։

62

Օգթավ իլէ Լամպէր աեագտա տուրարագ, վէ արդալարընը չէ-նաեա չէվիրէրէք, տուրպինէր իլէ մէղքիւր լօճաեա պագմագտա ի-տիլէր։

Լամպէր էլիյէ, եէր կէօսթէրի-ճինին եէնի կէթիրտիկի իքի տէ-լիգանլարը կէօրտիւքտէ, մէրգու-մանէ սէլամ վիրտի։

—Ա՛, —տէտի Օգթավ, —Մար-սիալ Տերէյ–գատէ ժօրժ տուր, պօրտա տէլալը չէրիքի տիր, վէ եանընտաքի տէ քէնտի պիրատէրի Լէօրօլ տուր . . . —պունլար հիչ պիր օեունուն իլք տէֆտասընը պօշա կէ-չիրմէղլէր . . .

Մէրգուման տէլիգանլարը, մէր-գուման ղաղէթաճը իլէ թէահրօ միւէլլիֆի պուլունան իքի արգա-տաշլարընը արգա սըրասընտա պու-լունան դօլթուղլարա, սըդըշա սը-դըշա կիտիպ վասըլ օլտուլար։

Մարսիալը պիսիլ օղլու, եանի ժօրժ Տերէյ, երիկրմի պէշ եաշըն-տա իտի։

Մէրգում հէր ճիհէթլէ տիլպէր պիր տէլիգանլը իտի։

Մէրգում գաթէն էամէր վէ տալ-ղալը բարլագ ուաշլարա մալիք օլուպ, վէ սիմասը իսէ սօլկունճա իտի, վէ էշքեաղը բէք թէնասիպինտէ օ-տուղու հալտէ, իքի թարաֆը եա-նագլարընը տախի, իբէքմարի ֆա-վօրի սագալլարը դաբաթմագտա իտիլէր։

Աթվար ու էվզաը բէք իլէրուտէ օլտուղու կիպի, սիւս վէ տարաթընտա սատէճէ օլտուղունտան, շուրասը չէօյլէ տիր տէյէրէք գուսուր պու-լաճագ հիչ պիր հալի վէ հիչ պիր եէրի պուլունմագտա տէյլ իտի։

Մէրգումանն պիրատէրի Լէօրօլ տախի, հէնուզ ան տօգուզ եիկիր-մի չաղլարընտա օլուպ, քէղալիք սօլկուն չէհրէլի, սարը սաչը վէ մահ կէօզիս տիլկէր պիր տէլիգանը իտի. —Մէրգումանն ինճէ ինճէ պը-եըգլարը հէնուզ պիսիլմէքտէ օ-տուգլարընտան, պիրաղ զիեատէճէ գատըն սիմասընա պէնդէմէքտէ օ-լան սիմասընա, պիր էրքէքլիք է-սէրի վիրմէքտէ իտիլէր։

Մէրգում տախի պիսիլ պի-րատէրի կիպի, բէք կիւզէլ վէ բէք կուսիմօլու սուրէթտէ կէյնիմիշ իտի։

Ղունլար քէնտի տօսթլարընը էլ-լէրինի թուխարագ սէլամլաշըրլար։

Ա՛յնի վագքտա, ֆագաթ պուն-լարը գարչը թարաֆընտա օլտուղու հալտէ, Ժան Բրնօ իլէ տօգթօր Ժօս-լէնին կիտիպ քէնտի գօլթուգլա-րընա օթուրտուգլարը կէօրիւլտիւ։

տիեզի լյֆասընա կէլինճէ, միւս. թագրէպթ աթի իւղ գիր սու. ըէթտէ թագըմ թագըմ թէրթիպ օլունաճագլար տբր։

Պիրինճի թագըմ, 1858 վէ 1862 իսթիգրաղլարը։

Իքինճի թագըմ, 1860 վէ 1863 վէ 1864 վէ 1872 իսթիգրաղլարը։

Իւչիւնճիւ թագըմ, 1865 վէ 1869 վէ 1873 իսթիգրաղլարը, Ռումէլի աէմիր եօլլար թահվիլաթը վէ էս. համը ռումումիեէ։ Ցիւեունուն եիւզտէ պիր ֆայիզի թէէտիեէ օլունտուգտան սոնրա, հասրլաթըն ֆազլասը, տիւեունուն եիւզտէ պիր ըուպ նիսպէթինտէ պիրինճի, վէ պատէհու իքինճի վէ պատէհու իւչիւնճիւ պատէհու տէօրտիւնճիւ թագըմ իսթիգրաղլարը ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ թախսիս օլունաճագ տբր։

Ըէս իւլ մալ թէէտիեէսի իչին մէվճուտ օլան մէպլաղ, տիւեունուն եիւզտէ պիր ըուպունուն ֆազլա գալտըղը հալտէ, ֆազլասը եիւզտէ եարըմա գատար, գիր օլունան ըէս իւլ մալ թէէտիեէսիյէ, պիրինճի թագըմ իսթա օլունուպ, իքինճի թագըմ իսթիգրաղլար ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ պաշլանըլմբշ իսէ, իքինճի թագըմ իսթիգրաղլար թէէտիեէսինէ թախսիս օ. լունաճագ տբր։

Պիրինճի թագըմ իսկա օլունուպ, իքինճի թագըմ իսթիգրաղլարը ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ պաշլանմբշ իսէ, պու թագտիրտէ տիւեունուն եիւզտէ ըուպ նիսպէթինտէ ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ պաշլանմաբզը հալտէ, իւչիւնճիւ թագըմ իսթիգրաղլար թէէտիեէսինէ թախսիս օ. լունաճագ։ վէ պու թագտիրտէ եիւզտէ ըուպտան եարըմա գատար ֆազլա գալան միգտար, տէօրտիւնճիւ թագըմա թախսիս գելընաճագ տբր։

Ըէս իւլ մալ թէէտիեէսի իչին մէվճուտ օլան մէպլաղ, տիւեունուն եիւզտէ եարըմտան ֆազլա գալտըղը հալտէ, ֆազլասը իւչ ըուպա գատար, իւչիւնճիւ թագըմ իսկա օլունուպ տա, եիւզտէ ըուպ ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ մալիք օլմատըղը հալտէ, տէօրտիւնճիւ թագըմ ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ թախսիս օլունաճագ տբր։

Պու թագտիրտէ, իւչիւնճիւ թագըմ, էվվելա եիւզտէ եարըմա մալիք օլուպ, տէօրտիւնճիւ թագըմ տախի տիւեունուն եիւզտէ ըուպտան եարըմընա գատար ֆազլասընա մալիք պուլունաճագ տբր։ Եիւզտէ եարըմտան իւչ ըուպա գատար օլան ֆազլա, իւչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ թագըմ պէյնինտէ ալեունէն թագսիմ օլունաճագ տբր։

Ըէս իւլ մալ թէէտիեէսի իչին մէվճուտ օլան մէպլաղ, տիւեունուն եիւզտէ իւչ ըուպտանան ֆազլա գալտըղը հալտէ, ֆազլասը տէօրտիւնճիւ թագըմտան էվվել օլան պիր վէ եախսա պիր գաչ թագըմլարը իմկասը իւղերինէ, տէօրտիւնճի թագըմ եիւզտէ ըուպ ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ մալիք օլմատըղը հալտէ, տէօրտիւնճիւ թագըմ ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ թախսիս օլունան հասրլաթը սաֆիեէ խումտուն. տան ֆազլա օլարագ իւչիւնճիւ մատտէտէ պէեան օլունտուղու վէ ճհվէ, Սըրպիա վէ Գարատաղ վէ Պուլկարիսթան վէ Եունան թարաֆ. լարընտան տիւեունը Օսմանիեէ հիս. սէլերինտէն տօլաեը իթա օլունա. ճագ մէպալիղ տախի ըէս իւլ մալ թէէտիեէսինէ թախսիս օլունաճագ. լար տբր։

Մէպալիղի մէգքիւբէնին սէրմաեէ վէ ֆայիզլերի թահվիլաթըն գայտը մուճիպինճէ, եէքիւնլերի նիսպէ. թինտէ, քեաֆֆէյի միւսթագրէ. զաթըն ըէս իւլ մալ թէէտիեէլերի. նէ թախսիս օլունաճագ, վէ իլէ. ըուռէ միւպատտէյի տիւեունի իճրա օլունտուղու թագտիրտէ, մէպալի. ղի մէգքիւբէ, թահվիլաթ միւսա. վաթ իւղրէ գալմագ շարթըյլա, միւպատտէյ օլունան տիւեունուն պիր դըսմընըն միւպաեաա իլէ իմ. հասընա տարֆ օլունաճագլար տբր։

(Ցէլ-Դ)

ԻԼՄԻՅԷ

ՀԱՑՎԱՆԱԹԸ ՍԱՂԻՐԷ ԵԷՑԷՆ ՆԷՊԱԹԱԹ

Իլիմ, նէ գատար օրտուսունա գուվվէթ վէրմէկէ ճահա ու իլգատամ իլլէսէ, երինէ թապիաթըն ալընմագ ղալէլէրինի զապթա միւգթէիր օլամաեօր. էսրարը թապիաթ, թահ. սիլ իլէ պիթիպ թիւքէնմէեօր, տա. յիմա եէնի եէնի սուրէթլէր ալթը. թընա կիրէրէք, գարշըմըզա չէղ. եօր. պիղ իսէ, շու էսրարըն էս. պապը հագիգիյէսինի պիլիպ ան. լամագ պէրթարաֆ օլուն, անճագ թարիֆ ունադշի ահվալէ պիլէ եէ. թիշէմէեօրուզ։

Զահիրէն պիղէ ենն ատաէ պիր հալաէ կէօրիւնէն ալեամէթլէր, է. կէր արիզ ու ամիգ սարէթտէ թէա. դիգ օլունա, աղլ ու ֆիքրին եէ. թիշէմէեէճէկի տէրէճէտէ պիր չէգ ահվալը տախիլիյէ մէյտանա չէղար։

Գունատան պաշդա, գ'ըիպ հալ, այնը հալի պինլերճէ լինանլար կէօր. տիւքլէրի հալտէ, սըրրընա ագբլ իրտիրէ մէզէրատ, եալընէզ պիր լինան, շու սըրրը նամալիմիւ մէյ. տանա չէղարը. չինքի հէր ա. տատ պոէթ ումմա, կէօրէն չէղ տէ. ֆա պիր ատատ տրբ։

Էթրաֆընընա տէօնիւպ տօրա. շան պինլերճէ հալլէր պիզտէ պիր թէէսիրի տայիմի հասրլ իթմէպլէր, լէյլէյի ֆիքրիմիզտէ, պունլար մէշհուտիմիզ օլմազլար, վէ պիր շինչէք դատար սէրիան կէլիպ կէ. չէրլէր։

Արիֆ օ տատ. քի, շու էթրաֆատ տէօնէն հալլերին հիչ պիրիսինի կէօղ էօնիւնտէն քէրիթմէզ, ընլարը մէճ. մաը ֆիքրինտէ թօրտաեզ, սու. ըէթի հուսուլունու ատրամագա չա. լըշըր։ Էվվէթ, նասրլ պիր քիմեա. կէր թէրքիպաթընը պիլմէք իսթէ. տիկի պիր մատտէյի բօթասընա դօ. եուպ, հալլ իտէրէք, վասրլը մագ. սէտ օլուրսա, պիր ալիմ տէ, եա. խօտ տահա իյիսի, պիր միւշահիտտէ սրրընա վագբի օլմագ իսթէտիկի ահվալը թապիաթը բօթայը ֆիքր ու ֆիրասեթինտէ հալլ իտէրէք, տրայիմի մէճհուլեեէ ակեահ օլուր։

Իչթէ, Ինկիլիզ միլլէթի ֆէլսի. մէսինին մուճիպի չէրէֆի օլան Ճարլը Դարվին շու սրնքֆտա պուլունան իւլէմայը քիրամատան պիրիսի տիր։ Պիզ, պուրատա միմանիլէյհին մէա. հիյէսի իլէ օղրաշմագտան իսէ, «ու. ֆագ հայվանլար եէյէն նէպաթաթ» իւզերինէ իթտիկի թէհարրիեաթը միւհիմմէսինտէն պահա կլլէսէք, գարիտնումուզա տահա զիեատէ կլֆայը խըամէթ իթմիշ օլուրուզ զանն իտէրիղ։

Ֆագաթ շու պահսրմըզա կիրիշ. մէզատէն, իւրումու թապիկյեէյէ ա. շինալըղը օլմտեան գարիկրիմիզին ֆիքրինի պիրագ օեանտըրմագ մագ. սէտիյյէ, պիր իյի թաֆսիլաթա կի. րիշմէյի ֆայիտեէն խալի ատտ իթմէյիղ։

Թապիաթտա պուլունան քեաֆ. ֆէյի մէվատտա իլգիյէ թագսիմ օ. լունմուշ տուր քի, պունլարտան պիրինճի գրսրմատա պուլունանլարա ֆէլսէֆէ, իքինճի գրսրմատա պուլու. նանլարա իսէ, ինօրգանիք տէնիլիր։ Օրկանիք տէնիլէն մատտէյէր, հա. եաթ սահիպի օլուպ, տօղարլար, պիսյիսլերը վէ էօլիսլերը, տիմէք տիր քի, պիր էսմէք մալիք տիրլէր։ Ինօրկանիք տէնիլէն չէյլէր, պէօյլէ օլմեաբզա, պունլար հաեաթ գանու. նունա թապի տէյիլ տիրլէր, ան. լարըն սօղուպ էօլմէսի կիպի հալ. լէրի եօղ տուր։

Շու տէտիկիմիզի մատալ իլէ իյ. զահ իտէիմ։ Հայվանլար մալիմ տիր քի, ճիւմլէսի տէ կէրէք էջ. քեալը խարիճիյէսի իլէ վէ կէրէք ահվալը տախիլիյէսի իլէ պիրպիրին. տէն միւխթէլիֆ իսէլէր տէ, ֆա. գաթ ճիւմլէսինտէ պիր հաեաթ գանունունա թէպապիյէթ իտէրլէր, եանի ճիւմլէսի տէ տօղմագ վէ պիս. յիսմէք վէ էօլմէք տէնիլէն իչ հալլէրի իրսայէ իտէրլէր։

(Ցէլ-Դ)

Ռ. ՌՕՊԷՆՍՕՆ

Իսլամա թագէյեէ Մէսրէրէ

ՆԷՎԻՑԷ

Ժուրնալ տ'Ալգաս զաղէթասը՝ Սահարատա (Աֆրիգա) քէշֆիյաթը իլմիյէ իթմէք իւզրէ, օլ ճանիպէ ազիմէթ իտուպ, սքճաղա տաեա. նամայարագ վէֆաթ իթմիշ օլան Մ. Էմիլ Պէրէնժէ նամ Սթրազ. պուրկլու սէյեահա պիր սանէմ (արճան) սէքզ իթմէք իւզրէ, զա. զէթասընատա պիր իեանէ տէֆթէրի քիշատա իլլէմիշ տիր։

—

Լէհիսթանը մէշհուր շաիր Մի. քիեվիչէ տախի, պիր սանէմ տիր. մէք իչին, Վարսովիատա թէշէք. քիլ իտէն գօմիթէ շիմտիյէ գա. տար 46,346 ֆիօրին թօբլամըշտբր։ Զանն օլունտուղունա նէզարէն մէպ. լաղը մէզպուր 50,000 ֆիօրինէ պա. ղիղ օլաճագ տբր։

—

Բօմատա դէկտ. 8 տէ, Բոցցի, Լօրան, Լապը վէ Ֆլէր նամ զէ. վաթըն ազիզլէր սիլքինէ տուխու. լու զիյնէթի իճրա օլմուշ տուր։

Զիյնէթի մէդքիւբէ պէշ սատթ սիրմիշ, վէ պիր կէօնա դորը. շբղլբդ վուգուա կէլմէմիշ տիր։ Պինլերճէ էհլի մէրագ, շու զիյնէթ. տէ հազրը պուլունմագ իչին Վա. թիգանա կէլմիշլէր իսէտէ, սաշն բէք տար օլտուղունատան, տավէթ. լիլէր պիլէ իյիճէ սրղշամամըշլար։

Բաբա ճէնապլէրի, պիղգաթ գուտատասը շէրիֆ թագտիս էյլէմիշ տիր։

—

Փարիսատէ, Բալէ-Բուսեալ սօ. դաղընատա, բէք զարիպ պիր հալ վուգու պուլմուշ տուր։ Մ...նամ զաթ, զարբսընըն իշլէմիշ օլտուղու պիր չօրապը կիյտիրտէն պիր գաշ կիւն սոնրա, սեաղընատա շէտիտ պիր ադրը հիսս իտէրէք, եաթա. զա սիւշէր։

Հէքիմ չաղրըլը, պագտ քի, խասթանըն սեռագլարը իեիտէն շիշ. միշ, պիր զէհիրլենմէք շիբ. հէսինէ զահիպ օլուր. վէ իչին թէհ. լիքէլի օլտուղունու խագէր վիրտի. կինտէն, պիր տիկէր հէքիմ տատա չաղրըլը։ Եու սոնրաքի կէյլէն հէ. քիմ, թըպգը պէօյլէ պիր վագտ տատա կէօրմիշ օլտուղունատան, «կէթիրին, պագալըմ չօրապը» տէր, վէ ֆիլվաղը կէօրիւր քի, շու. քէսթանէ ըէնկինտէ օլան չօրապընը իբլիկի, ըուշնէլի նամ զէհիրի հա. վի օլան պուեատան թահսիլ օլուն. տուղունատան. Մ... ին զէհիրլէն. միշ օլտուղու թասատիգ օլունուր։

Եու պուեաեը իմալ իտէն ֆագ. ըիդանընը գանղրը օլտուղու արա. նըլմագտա իմիշ։

—

Վիէննանընն Ռինկ թէաթրոսու հարիգզէտէկեանընա իեանէ թօր. լամագ իւզրէ, Փարիսին մէշհուր զաղէթա վէ թէաթրո տիրէքթօր. լարը պիր գոմիթէ թէշքիլ իտուպ, իչէ միւպաշէրէթ իթմիշլէր տիր։

—

ՏԻՆԵԱՆԸՆ ԷՆ ՊԻՒՑԻՒՔ ԲԷՕԲՐԻՒՇԻ

Պու տէֆա Բուսիատա, Օտէն. պուրկա կիտէն տէմիր եօլ իչին Վ.օրկա չաեընընն իւզերինտէ պիր քէօբրիւ ինշա օլունմուշ տուր քի, ճէսամէթճէ, շիմտիեէ գատար բուի զէմինտէ կէօրիւլէն քէօբրիւլէրին հէբսինտէն, վէ հաթթա Մէօզ բրմաղընն աղզընատա պուլունան մէշ. հուր Մէօրճի՝ նամ քէօբրիւտէն պիւյիւք օլուպ, 1270 մէթրո ու. զունղուղու վարընը, մէգքիւր քէօբ. ըիւնիւն ինշաաթընա 1877տէ պաշ. լանըլըպ, իւչ սէնէտէ խիթամ վէ. ըիւէպիլմիշ, վէ մէճմուի մէսարի. ֆաթը տէօրթ միլեոն ալթը եիւզ պին ըուպլի, եանի 18 միլեոն ֆը. ըանգա պալիղ օլմուշ տուր։ Պու ինշաաթա 6552 թոնէլաթո տէմիր սարֆ օլունմուշ տուր։ Պու քէօբ. ըիւնիւն ալթընատա 15 տատա քէ. մէր պուլունուպ, պունլարըն եէք. տիկէրինտէն արասը օլ դատար ա. չէդ տբր քի, իքի քեմէր օրթասընա Բէթէրսպուրկատա քի գըշ սէրա. եը գատար ճէսիմ պիր պինա ինշա օլունապիլիր։

—

ԱԼԹՈՒՆՏԱՆ ՊԻՐ ԲԷՕԳ

Մէքսիգաի ճէհտատէ վագը Սանթա-Ֆէ շէհրինտէն օթուզ միլ ու. զաղ պուլունան Բլոսիթաս նամ քէօյիւն, ալթուն իլէ գարըշըգ պիր թօփրագ իւզերինէ ինշա օլունմուշ օլտուղու, վէ խանէլերինին եարբլ. մասը իչին գուլանըլան չամուրուն իչինտէ տէ ալթուն մէվճուտ պու. լունտուղու պու տէֆա քէշֆ օլուն. մուշ տուր։ Պու քէշֆիեաթ իւզ. ըինէ Սանթա-Ֆէ հիւքիմէթի իլէ պիր թագըմ միւհենտիսլէր մահէլ. մէզքիւրէ կիտիպ, քէնտի կէօղ. ըէրինին էօնինտէ քէօյիւն սօղագ. լարընատան թաշլար չէգարթմբշլար, վէ օլունան թէճրիպէլէր տէ պիր թանէլաթո թաշ վէ թօփրագ իչին. տէ 23000 ֆրանգլըգ ալթուն վար իտուկի թահագգուդ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր քէօյ քեամիլէն պու ալ. թուն մատէնինին իւզերինտէ ինշա օլունմուշ օլուպ, էթրաֆլարընատա գույա բարշալարը վար տբր քի, շիմտի պու գաեալարընն պիր լիպ. բասը 3 տօլար դբյմէթ իթմէքտէ տիր։

Ռումէլի շըմէնտըֆէրլէրինին սոն տէֆա Զարպիսանէյի ամիրէտէ պէր միւթատ քէշիտէ օլունան 71 ինճի դուրասընատա իգրամիեէ դաղանան նիւմէրօլար տբր։

Նօ.	Ֆր.	Նօ.	Ֆր.
1,697,942	600,000	231,978	1,000
1,968,572	60,000	303,535	«
466,741	20,000	334,650	«
1,433,738	«	641,538	«
471,143	6,000	641,600	«
607,341	«	655,739	«
1,238,768	«	899,858	«
1,386,199	«	958,728	«
1,433,737	«	991,905	«
1,539,008	«	1,011,281	«
11,696	3,000	1,011,282	«
303,531	«	1,086,083	«
547,212	«	1,132,372	«
601,304	«	1,132,374	«
991,902	«	1,392,080	«
1,011,284	«	1,429,961	«
1,013,685	«	1,563,521	«
1,019,869	«	1,563,525	«
1,372,772	«	1,594,952	«
1,587,291	«	1,631,964	«
1,748,912	«	1,661,822	«
1,787,008	«	1,697,945	«
102,316	1,000	1,748,913	«
113,556	«	1,823,373	«
113,558	«	1,850,114	«

400 էր ֆրանգ գաղանան նիւմէ. ըօլար տբր։

11,697	334,648	1,011,283	1,539,006
11,698	334,649	1,011,285	1,539,007
11,699	361,356	1,013,681	1,539,009
11,700	361,357	1,013,682	1,539,010
15,291	361,358	1,013,683	1,541,471
15,292	361,359	1,013,684	1,541,472
15,293	361,360	1,019,866	1,541,473
15,294	384,261	1,019,867	1,541,474
15,295	384,262	1,019,868	1,541,475
28,766	384,263	1,019,870	1,563,522
28,767	384,264	1,079,356	1,563,523
28,768	384,265	1,079,357	1,563,524
28,769	466,742	1,079,358	1,587,292
28,770	466,743	1,079,359	1,587,293
47,606	466,744	1,079,360	1,587,294
47,607	466,745	1,086,081	1,587,295
47,608	471,141	1,086,082	1,594,951
47,609	471,142	1,086,084	1,594,953
47,610	471,144	1,086,085	1,594,954
54,456	471,145	1,111,936	1,594,955
54,457	491,871	1,111,937	1,610,686
54,458	491,872	1,111,938	1,610,687
54,459	491,873	1,111,939	1,610,688
54,460	491,874	1,111,940	1,610,689
72,066	491,875	1,122,441	1,610,690
72,067	547,211	1,122,442	1,628,666
72,068	547,213	1,122,443	1,628,667
72,069	547,214	1,122,444	1,628,668
72,070	547,215	1,122,445	1,628,669
75,816	589,006	1,127,541	1,628,670
75,817	589,007	1,127,542	1,631,961
75,818	589,008	1,127,543	1,631,962
75,819	589,009	1,127,544	1,631,963
75,820	589,010	1,127,545	1,631,965
86,826	595,266	1,132,371	1,645,406
86,827	595,267	1,132,373	1,645,407
86,828	595,268	1,132,375	1,645,408
86,829	595,269	1,193,286	1,645,409
86,830	595,270	1,193,287	1,645,410
102,317	601,301	1,193,288	1,661,821
102,318	601,302	1,193,289	1,661,823
102,319	601,303	1,193,290	1,661,824
102,320	601,305	1,238,766	1,661,825
103,016	607,342	1,238,767	1,697,941
103,017	607,343	1,238,769	1,697,943
103,018	607,344	1,238,770	1,697,944
103,019	607,345	1,265,466	1,739,731
103,020	641,596	1,265,467	1,739,732
113,557	641,597	1,265,468	1,739,733
113,559	641,599	1,265,469	1,739,734
113,560	655,736	1,265,470	1,739,735
118,181	655,737	1,265,581	1,748,911
118,182	655,738	1,265,582	1,748,914
118,183	655,740	1,265,583	1,748,915
118,184	770,096	1,265,584	1,787,006
118,185	770,097	1,265,585	1,787,007
131,296	770,098	1,271,181	1,787,009
131,297	770,099	1,271,182	1,787,010
131,298	770,100	1,271,183	1,796,216
131,299	777,721	1,271,184	1,796,217
131,300	777,722	1,271,185	1,796,218
135,406	777,723	1,301,156	1,796,219
135,407	777,724	1,301,157	1,796,220
135,408	777,725	1,301,158	1,822,721
135,409	778,786	1,301,159	1,822,722
135,410	778,787	1,301,160	1,822,723
227,696	778,788	1,359,296	1,822,724
227,697	778,789	1,359,297	1,822,725
827,698	778,790	1,359,298	1,823,371
227,699	790,391	1,359,299	1,823,372
227,700	790,392	1,359,300	1,823,374
231,976	790,393	1,364,871	1,823,375
231,977	790,394	1,364,872	1,833,306
231,979	790,395	1,364,873	1,833,307
231,980	837,326	1,364,874	1,833,308
242,121	837,327	1,364,875	1,833,309
242,122	837,328	1,372,771	1,833,310
242,123	837,329	1,372,773	1,850,111
242,124	837,330	1,372,774	1,850,112
242,125	841,331	1,372,775	1,850,113
246,351	841,332	1,386,196	1,850,115
246,352	841,333	1,386,197	1,873,616
246,353	841,336	1,386,198	1,873,617
246,354	841,335	1,386,200	1,873,618
246,355	899,856	1,392,076	1,873,619
266,016	899,857	1,392,077	1,873,620
266,017	899,859	1,392,078	1,883,851
266,018	899,860	1,392,079	1,883,852
266,019	903,551	1,414,091	1,883,853
266,020	903,452	1,414,092	1,883,854
275,281	903,553	1,414,093	1,883,855
275,282	903,554	1,414,094	1,885,861
275,283	903,555	1,414,095	1,885,862
275,284	958,726	1,429,962	1,885,863
275,285	958,727	1,429,963	1,885,864
303,532	958,729	1,429,964	1,885,865
303,533	958,730	1,429,965	1,968,571
303,534	991,901	1,433,736	1,968,573
334,646	991,903	1,433,739	1,968,574
334,647	991,904	1,433,740	1,968,585

ԱԶԴՈՒ

Մարգարեան գրատունը կը ծա. նուցանէ թէ՝ Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան հրատարակած ընդարձակ Օրացոյցներու վաճառ.

ման մի նոր մղում տալու համար, որոշած է Տ. Գէորգ կաթողիկոսի, Տ. Եսայի և Տ. Ներսէս պատրիարքաց կենդանագրերն նուիրել գնողաց։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ 1882 ՏԱՐԻՈՑ

Սեպհական-Ընկ. Աղգային Հիւանդանոցի Հայոց

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Երկու հարիւր քառասուն երեսէ բաղկացեալ սոյն ընդարձակ տպագրութիւնը բացի բուն Օրացուցէ կը պարունակէ հետևեալ կարևոր ճոխ տեղեկութիւններն.

Վիճակագիր Տաճկաստանի.—Օսմանեան դեսպանք ի զանազան աշխարհս.—Դեսպանք և հիւպատոսք օտար տէրութեանց ի Մայրաքաղաքիս.—Ցանկ Օսմանեան Սուլթանաց.—Իշխանութիւնք ընդ գերիշխանութեամբ Սուլթանին.—Հայրապետութիւնք Հայոց.—Պատրիարքութիւնք. Անդամք Ժողովոյ և կրօնային ատենի. Անդամք Քաղաքային ատենի և Վարչական սենեկի. Անդամք Ամիւանական սենեկի, և Ազգային կեդրոնական դատարանի Անհատական սենեկի, և Պաշտօնեայք Պատրիարքարանի.—Ընդարձակ վիճակագրութիւն տէրութեանց՝ Գերմանիոյ, Գաղղիոյ, Անգլիոյ, Աւստրիոյ, Ամերիկայի, Իտալիոյ, Պելճիքայի, Զուիցերիոյ, Բորդուկալի, Տանիմարքայի, Մէքսիքոյի, Ճաբոնի, Շուէտ-Նորվէկիոյ, Յունաստանի, Չիլիի, Պարակաստանի, Չինու, Պրազիլիոյ, Սպանիոյ և Հոլանտայի.—Պատմութիւն ժամանակագրական երևելի անցից.—Նոր ցուցակ գնոց հեռագրութեանց Եւրոպական և Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ.—Նիհ (Թարէֆա) հեռագրի ըստ նոր կարգադրութեան Միջազգային հեռագրութեանց.—Ցուցակ գնոց Եւրոպական Միջազգային Թղթատարութեանց.—Եւրոպական նամակատունք ի կ. Պոլիս, Գերմանական, Անգլիական, Աւստրիական, Ֆրանսական, Հելլենական և Ռուսական.—Ժամանակացոյց սուրհանդակաց Օսմանեան Միջազգային Թղթատարութեանց.—Ցուցակ գնոց Եւրոպական Տաճկաստանի երկաթուղեաց.—Ցուցակ գնոց և ժամանակացոյց Եգիպտական, Մահմուտէ, Աւստրիական, Մէսանժրի-Մարիթիմ, Բաքէ-Ենէ և Ընկ. և Ռուսական ընկերութեան շոգենաւուց.—Տոկոսաւոր և պարգևաւոր արժեթուղթք դլխաւոր տէրութեանց և քաղաքաց Եւրոպիոյ, Ցուցակք պարգևաց.—Այլևայլք, Նորտենքէօլտ Շուէտացւոյն ուղևորութիւնն ի հիւսիսային բևեռն, Ֆիլոքսէրա որդը, Չինու պարիսպը, Ցորեն արտադրող երկիրք, Երկաթուղեաց արագութիւնը, Գաղթականութիւն յԱմերիկա, Լրագրաց թիւը, Վաճառականութիւն ոսկւոյ և արծաթի, Գաղթականութիւն Հայոց ի Ճավա.—Ազգային մամուլ.—Գլխաւոր ազգաց դրամներուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ և Ֆրանսայի դրամներուն հետ.—Գլխաւոր ազգաց չափերուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ չափերուն հետ.—Բաղդատական ցուցակ տարածութեանց և բնակչաց Եւրոպական տէրութեանց.—Ծանուցմամ, Արամեան տպարան և Գրատուն Բարիզու։

Կը ծախուի մասնաւորապէս Արամեան տպարանը և ամէն գրավաճառաց քով նաև Ազգային Հիւանդանոցի գրասենեակը։

ԳԻՆ 3 ՂՐՇ.

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ ԴԱՍԵՐ

Գաղղիերէն լեզուի նշանաւոր ուսուցիչ Ն. Սիմոնեան էֆէնտի պատրաստուած է այս անգամ Գաղղիերէն լեզուի գիշերային դասեր աւանդել թէ՛ նորուս և թէ՛ արդէն յառաջացեալ պատանեաց ու երիտասարդաց։

Դասարան յատկացեալ է Պոլիս 'ի Գում-դարու Նշանճը ճատէսի թիւ 57 Սուրէնեան Վարժարանը. դասերը պիտի տրուին երկուշաբթի և ուրբաթ գիշերները. իւրաքանչիւր դասառուս պիտի վճարէ ամսական երեք մէճիտ կանխիկ. եթէ դասառուաց թիւն տասնևհինգի հասնի, դասերը պիտի սկսին աւանդուիլ դեկտ. 11ին, արդէն հինգ աշակերտք կան ստորագրեալ. ուրիշ ստորագրուիլ ուզողներ պէտք է այժմէն երկուշաբթի և ուրբաթ երեկոյները ժամ 11 էն 12 դիմեն 'ի նոյն վարժարան և տեսնեն զՍիմոնեան էֆէնտի։

ԳՐԱՏՈՒՆ

Ս. Ց. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Պահէ Գաբա Մատրոսան կոբէ կոմորլէ

ԹԻ- 56

Կը ծանուցուի Արգոյ հասարակութեան թէ վերոյիշեալ գրատունը Կաղանդի առթիւ 1881 դեկ. 20 և 27 կիրակէ օրերը բաց ըլլալով, ամեն տեսակ նուէրներ, Օրացոյց պարզ և փառակազմ, պատկերներ և պատկերազարդ Կաղանդի նուէրներ և այլ եկեղեցական, դպրական և վիպասանական նաև Տիւսթուր, Էսրարը Փարիզ, Զինկեանէ Դէզը, Թուճատան Գրքերը ամեն տեսակ գրքեր խիստ ժան գներով. մեծ քանակութեամբ գրնողներուն աւելի զեղչ կը լինի։

ԻԼԱՆԱԹ

(Խազինէյի խասսա նէզարէթի ճէլիլէ-տէն)

Քեաղրտխանէսէ վագը թօր աղաճնտան չաղլայան գաբուսունա գատար • լան մահէլլ իլէ, տիվոր տիպի նամ մէվզիսէ վէ միրախոր քէօշկիւ եօղարքսընտաքի տէմիր գորուտա, վէ ելինէ մէվզրի մէզպուրատա քէօշք պիթք վէ գարշըսընտա սիւնէթի քէօրրիւսիւնէ դատար օրան դահվէ օճագլարը իլէ քէպապճըլրդ մահէլլէրի տոգասան սէքիզ սէնէսի մարտը իպթիտասընտան իթիպարէն, իճար իտիլէճէկլինատէն, Թալիպլէրինին խազինէյի Շահանէ էմրաը հիմանան գալէմինէ կէլմէլէրի։

Իսթամպօլտա, չարշալի քէպիրտէ, Վարախանը խանը ալի դաթընտա 2 նիւմէրօ իլէ մուրագդամ մաղազատա սաքին Ռուբէն էֆէնտի Կիւմիշկերատան, քէնտի միթէատախտ տօսթարբնա իֆթիխարէն իրան իտէր քի, պու տէֆա, քէնտի մասլահաթկիզարբ եէտիյլէ, Լօնտրատան, Փարիզատէն, վէ ճէնէվրատան սիւրիւ պէ սիւրիւ ալէտ գալանրլրը ալթուն, կիւմիշ վէ սայիրէ ճէս ատաթլարը ալդ էյլէմիշ տիր. վէ քէզալիր ղայէթլէ Էհվէն ֆիեատլը օլուպ, վէ սոն մնատա էրքէկ վէ դատրնա մնախատս օլարագ ալէտ ալթուն վէ 18 տեսար Փարիս իշի գօրտօնդար, վէ պինտէրին եէնի մէքթէպ թալէպէլէրի վէ էսնաֆ քիմէնէլէր իշին, բէք ալէտ գալանրլրը, թանէսի պէրէր Օսմանը լէրսընա ատաթլարը պուլունմագատա տրը, օն սէնէսէ քէֆալէթի թահսիլքնատա օլտուղու համար։

Իմտի, ատաթճա գօրտօնճա իպթիղասը օրան զէմանթ միթէպէրէնին, մէզքիր մահէլլի թէշրիֆ իթիքլէրինէ, քէմալէ էֆենտիյէթ իգրէ, իպթիդա իսէնի միպատա իտէպիլէճէքլէրի, խասսէթէն իրան վէ արդաս օլունուր։

Էսրարբ Փարիսէն, Գալաթա ճրլար պաշը խարիճինէ, Էսրինէլի Գէորգ աղանքն թիւթինճիս տիքքեանընտա տախի սաթըմագատա տրը։

Իսթանպօլ քէօրրիս եանընտա, Վալիտէ խանը գաբուսու իթթիսալինէ 4 նիւմէրօյու քիթապխանէյի Օսմանիտէ, հէր նէվի թարիխ, Բօման, թէսթրօ քիթապլարը, նիզամնամէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան, հէր ճինսմէրթէպ քիթապլէրի ֆիրուխթ օլունմագատա օլտուգունատան, թէշրիֆ պույուրան զաթլարը, հէր վէճհէ մէճմուն գրքնաճատլարը պէեան օլունուր։

Մահէլլի մէզպուրատա, պիզիմ Տիւսթուրլար վէ Թուճատան Գրքլար տախի սաթըլըր։

ՏՕԳԹՕՐ Դ. Ս. ՏՕՊՐԱՇԵԱՆ

Միւմիպէյ Տօգթօր՝ սինին չէպապէթինի Լանտարանը Թրպպիյէ տար իլ ֆիւնունը, յլա խասթախանէսինէ իմրար իտուպ, քէմալի իղզ ու շէրէֆլէ թէպապէթ, ճէրրահրդ վէ լավուրթարդ տիրքօմանլարընը պտրդատան վէ Լօնտրատա տիկէր իրի խասթախանէսէ ատ հէքիմլիք իթարքէն սօնրա, շիմտի Իսթանպօլա ատէթ իթմիշ տիր։

Միւմիպէյ Տօգթօր Տօպրաշեան, Իսթանպօլտա Կէտիկ բաշատա Մէրտիվէնլի նամ Բաւմ քիլիսէսինին եօղարքի սրբասընտա, Զատրրճը Ահմէտ նամ սօղատա 12 նիւմէրօրու խանէսէ իգամէթ իթթիկինի, վէ հէր կիւն էօյլէնէ գատար օրատա պուլունարագ, քէնտույէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը թէտավի իլլէտիկինի մութէպէր էհտալյէ իլան իտէր։

Քէզալիք թապիպի միւմիպէյ, հէր բաղար իրթէսի կիւնլէրի էօյլէնտէն պիր սաաթ սօնրա, խանէի մէզքիւրէ կիտէն ֆազիր խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի իտէճկինի տախի իրան էյլէր։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմիպէյ, եանընը Ֆրէնկի իլէթի, վէ պէլսուղու, վէ ումումի ալաթթ թէնասիւլիյեէ (Ժանդական գործարանը), վէ իարար եօլարընա տայիր խասթալըգլարա տիւչար օլանլարընը, էմրի թէտավիլէրինէ պագմագատա տրը։

Տօգթօր Ճէլալեան էֆէնտի, ատալրդը վէճհ իւղրէ, հէր կիւն սաաթ 4էն 10ա գատար, Պաղչէ-գաբուսունատա, Համիտիյէ թիւրպէսի սրբասընտա, Սինագեան Վիչէն էֆէնտինին Իրի Գաբուլու թէսմիյէ օրան 32 նիւմէրօրու էճզախանէսինատէ խասթալար գապալ իթտիկի կիպի, բազար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլատա, Աղա ճամիսինատ, Սաղլըգ-աղաճը ճատէսինատ, 27 նիւմէրօրու քէնտի խանէսինատ, քէզալիք մէրիպանը գապալ էյլէմէ բաէ տիր։

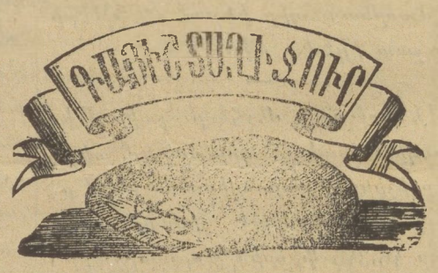

Գայիշ-տաղը սուճուս իտարէսի թարֆընտան, բայրթախթըրգ ըրայէթլու էհալիսինէ իսթարտ օլունուր քի, մէզքիւր սուտան ալմագլըղա իթթիպար իտէն զաթլարրն քէմալ մէրթէպէ մէմնունիյէթլէրի նիյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքեարլըգ կէօզէ պլընարագ, տայիսա թապէ օլմասընա, վէ քէնտի թապիի հալինտէ պուլունմա, սընա, սայ ու իդտամ օլունմագատա տրը։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպօլ վէ սայիր սէմթլէր իշին, պիւյիւք պիր, վէ եախատ քիւչիւք իքի ֆբէը սու իշին, քէնտի խանէլէրինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէճիտ թալեպ օլունմագատա էսէ տէ, կիւնտէ պէշ ֆբէշտան զիեատէ ալան զաթլար իլէ, այրընա բաղարլըգ տախի օլունապիլէճէք տիր։

Բիայէթլու էհալիյէ պիր գօլայլըգ օլմագ իշին, արզու իտէն զաթլարա, պիլէթ տէֆթէրլէրի տախի իթա օլունաճագ տրը։

Մէզքիւր սուճուն եէրինէ, պաշգա սու վիրիլմէքլիք հիյլէսինտէն արի օլմագ իշին, բիայէթլու միւշթէրիլէրտէն, ֆբէշշարբն իւզէրինտէ պուլունան ֆբէը վէ կէմի տէմիրի բէսիմի եանֆէայար պուլունմասընա, տիզգաթը քեամիլէ պուճուրմալարը ըէճա օլունուր։

Բիայէթլու միւշթէրիլէր, շիմտիքի հալտէ, քէնտի էմրլէրինի վիրմէք իշին, Իսթանպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինտէ, վագը 31 նիւմէրօյու մաղազաեա, վէ Ցրնտրգլըստա, սահիլտէ Քէրէսթէճի սօղաղընտա քեային 11 նիւմէրօյու տէբօեա, վէ Պէյօղլուտա տախի, Թագսիմտէ, Միլլէթի Ռումիեանը Ս.յ Թրիաթա քիլիսէսի հավլուսունտա վագը տէբօեա Թէշրիֆ էյլէմէլէրի իթթար օլունուր։

Եիւզէ կիւզէլաք վիրմէք իշին, իլմի սըհհէթէ մուվաֆֆըգ սուրէթտէ պիր Ին Պու Թէրթիպ բատան չօգ գէպիք վէ

կիւիզ Թէրթիպի. լէհճէսէ բութզիեատէ կիւթաղէլիք վիրմէքտէ տիր։

ԿՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

Գրէմ տէ Ռօզ տը Լա Վիրժինի

Եիւզտէ պուլունան գըզամըգ լէքէլէրինի, վէ սոլկունլուղու, վէ գըզարթրեը վէ էմնալինի տէֆ վէ մահվ իտէրլէր։

Թօալէթէ տայիր օլան պու կիւզէլ Թէրթիպ իլէ, պիւյիւք զաթլարրն իշթիհազը շէտիտ իլէ պէքլէմէքտէ օլտուգլարը լէթաֆէթ, կէրէք լէհճէսէ վէ կէրէք ումումզլարա, գօլլարա վէ էլլէրէ, բէք ալէա վիրիլէպիլիր։

Եալընըզ Պրէ-Թուարթ վէ գումֆապրիգասընտա Թէրթիպ օլունուպ, վէ Թիւրքիատա տէբզիթօսու իսէ, եալընըզ միւսիւ Զէրվաթի վէ Ցացէանընն Գալաթատա Ատա խանընտա վագը մաղազասը տրը։

FERNET-BRANCA

ՖԻՐՆԷ-ՊՐԱՆԳԱ

ՄԻԼԱՆԸՆ ՊՐԱՆԳԱ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻ, ԻԹԱԼԵԱ ԳԲՐԱԼԸ ՍԷՐԱԵԸՆԱ ԻԳԹԻԶԱ ԻՏԷՆԼԷՐԻ ԻԹԱ ԻԹՄԷԲՏԷ ՏԻՐԼԷՐ

Երկիրմի սէնէ Իթալեատա չէօհրէթ պուլտուգտան մատատա, Ամէրիգատա, Հինտիսթանտա, Շարգատա, վէ Մըսրրատա տախի իթիպար գազանմըշլար տրը, պունտանտա մատատա, 1878 տէ Բարիզ, Ֆիլատէլֆիեա վէ Վիէննա սէրկիլէրինտէ տախի, միտալ ախվ իյլէմիշլէր տիր։

ՖԷՐՆԱ ՊՐԱՆԳԱ սըհհէթ հագգընտա բէք միւթէպէր թութուլմուշ տուր, պաթագլըգ պուլունան մէմլէքէթլէրտէ, նէօպէթ իլէ կէլէն սրթմալարը, վէ պուլաշըգ հասթալըգլարը, վէ պա խուսուս քօլէրաեը տէֆ իթմէք իշին, հէքիմլէր թարաֆընտան գասալ օլունմուշ տուր։

ՖԷՐՆԱ ՊՐԱՆԳԱ, թաամ հաղմ լթտիրիր, հարարէթի թէսկին իտէր, իշթահը աչար, պաշ աղրըսընը տէֆ իտէր, վէ սինիրլէրէ գուվվէթ վիրիր։

Պու սու, հէր պիր մէքքիւրաթա միւրաճաաթ տրը։ Հէր կիւն եէմէքտէն էվվէլ ալընըր։ Եէմէքտէն սօնրա տախի, հաղմը թաամ իշին էյի տիր։ Մէզքիւր սու եու վէրմուէթ իլէ, Շարապ իլէ, Ութ սուճուս իլէ վէ Դահվէ իլէ գարըշտըրըպ իշմէլի։

Կէրէք պու ՖԷՐՆԷ Պրանգա, վէ կէրէք մէզքիւր ֆապրիգանընն Վէրմութու, Իսթանպօլտա էն միւթէպէր գահվէճի, շէքէրճի, միւսքիւրաթ վէ պահարաթ սաթանարտա պուլունուր։

Թագլիտինտէն իճթինապ լազըմ տրը։

Թօբտան ալմագ իսթէյէնլէրին ԴԱԼԱԹԱՏ, ԳԱՐԱՔԻՕՑՏԷ եալընրդ Միւսիւ ENEA A. LEVI յէ միւրաճաաթ իտիպ, վէ Թաշրարտա տախի, աճէնթ օլարընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 20 դեկ.	
Ֆրանսայի ֆոնտսու 3 %	83-25
» » 5 %	115-80
Էսհամը Ումումիյէ աչըլտը	13-90
» » գաբանար	13-6[illegible]
1865 Իսթիդրատը	90-
1869 »	68-
1873 »	70-
Ռումէլի չըմէնտը. Թահվիլատ	59-50
Օսմանլը Պանգասը	783-75
Գրէտի Լիոնէ	885-
Ռուս ֆոնտսու 5 % (1877	92-7/8
Ռուսիանին Շարք իսթիդրատը	59-3/4
Իթալիա ֆոնտսու	89-70
Մըսրը իսթիդ. պիրլէշմիշ	551-25
Իսբանեա խարիճի իսթիդրատը	30-
Գոմպիո Լօնտրա իւզէրինէ	25-25
Բարիս, (Պուլվար) 20 դեկ.	
Ֆրանսայի ֆոնտսու 3 %	114-15
Էսհամը Ումումիյէ	13-97 1/2
Լօնտրա 17 դեկ.	
Ինկիլիզ ֆոնտսուտի	99-1/2
Էսհամը Ումումիյէ աչըլտը	14-
» » գաբանար	14-
1865 Իսթիդրատը	17-5/8
1869 »	15-5/8
1871 »	72-1/2
1872 (Պոնտիս Թէգզօր)	27-1/2
1873 »	14-5/8
Տէվլէթի Ամէնին 1877 իսթիդրատը	88-3/4
Օսմանլը Պանգասը	21-1/2
Ռուսիա իսթիդրատը 1873	87-1/2
Մըսրը իսթիդրատը պիրլէշմիշ	71-5/8
» իսթիհազը (շրմէնտը.)	92-1/2
Տաիրա անանիմ	72-
Մըսրրըն Բօյիւք իսթիդրատը	91-1/2
1877 Մահարիսթան էսհամը	103-1/4
Դամպիօ Բարիզ	25-56
Վիէննա, 20 դեկ.	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	119-5
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	27-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԼԸ

Էսհ. Ումումիյէ դեկտ. 9 ազչմ. դր.	14-39
» » դեկտ. 10 սպհ. աչ.	15-6
» » Էն եիւքսէք	14-39
» » Էն աշաղը	14 33
» » Սաաթ 5 տէ	15-6
1863 Իսթիդ. (Մուքօն) 6 %, ֆ.	-
1865 » » 6 %, ֆ.	87-
1869 » (Բինար) 6 %, ֆ.	75-
1872 » (Պոնտիս Թրէգոր	26-
1873 » (Բինար) 6 %, ֆ.	71-
Ռումէլի չըմէնտրֆէր	61-
Տէբբր ղուրուշ	20-
Հէվալէտիզ »	-
Ամդէ Գայիդի %	8-

ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ ՖԻԵՈՔԸ

Գրէտի Յէնէրալ 6 %	7-
Մօսիէթէ Յէն 6 %	5-20
Իսթանպոլ Պանգասը	11-
Մօսիէթէ Օթօման	4-10
Թրամվայ 5 %	375-
Լավրիսմ (մատէն)	150-

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՌԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-15
Ֆրանսայի ալթունու	87-39
Բոլ	89-36
Գրիմիզ ալթունու	52-
Պէհազ մէճիտիյէ	197-38
Մէթալիք	204-20
Պէշլիք	209-10
Ալթըլըգ	126-10
Պագըր	810-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	859-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ՌԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	950-
Էն աշաղը	950-
Սաաթ 5 տէ	950-

ՍԱՀԻՊ ԴԱՎԹԱ. ԿԱՐԱԳԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ